

lemmer, der, saaledes som jeg, ikke staa i fast Forbindelse med Regjeringen, saaledes som andre Medlemmer gjøre, heller ikke derved behøve i mindste Maade at præjudicere deres fremtidige Stilling. Men naar den høitærede Justitsminister har spurgt Forslagsstillerne, hvad Meningen egentlig var med dette Skridt, saa finder jeg mig for mit Vedkommende, da jeg meget nødig stemmer for Noget, hvori der ingen Mening er, foranlediget til ganske kort at præcisere, at Meningen med denne Dagsorden opfatter jeg saaledes, at den er en Protest imod, at Striden for Fremtiden føres med kongelige Haandskrivelser.

Spøissen: Jeg kan ikke give det ærede Medlem, der nu talte, Ret i, at hvad der foregaar i Statsraadet, altsaa Statsraadsprotokollens Indhold, skulde være Rigsdagen uvedkommende. Dette Punkt har været fremdraget under tidligere Forhandlinger baade saaledes, at det er blevet negtet at give Meddelelser, og saaledes, at der er blevet givet Meddelelser. Jeg tror, at Statsraadsprotokollen har den Hensigt, at bestemme Graden og Grænsen for Ministeriets Ansvar; men det, der nu paatales som utilbørligt, er dette, at den benyttes til at give Kongen Ansvar. Jeg tror ikke, at jeg enten har anket over eller overhovedet har talt om noget Saadant, som at Ministeriet fik for mange Lovsange fra Befolkningens Side. Naar jeg har talt om Lovsange, saa har det netop snarere været den Kjendsgjerning, som muligvis kunde udgaa deraf, at Ministeriet fandt, at det ikke fik Lovsange nok fra Befolkningen; men dette er noget ganske Andet end det, den ærede Kultusminister sagde. Jeg har ikke anket over, at Hans Majestæt Kongen har raadsført sig med Andre; jeg mener kun, at, naar en Ministerkrise virkelig indtræder, saa er det selvfølgelig og i sin nødvendige Orden, at Kongen maa henvende sig til Andre og raadsføre sig med dem. Men det, vi her have anket over, og som jeg navnlig har anket over, er, at der er fremkaldt den Situation, at Kongen, som har et Ministerium, dog nødes til at raadsføre sig med Andre. Er der Noget, der er i Strid med konstitutionel Praxis, saa er det netop dette, at Kongen bagved Ministeriets Ryg henvender sig til Andre. Herved, siger jeg, har Ministeriet fremkaldt en Situation, hvorved det har tvunget Kongen til at gjøre, hvad han har gjort. Dette er i een Henseende unaturligt, om jeg maa betegne det saaledes, og dette ses bedst deraf, at dersom man forudsætter, at Ministeriet virkelig havde faaet sin Afsted efter en saadan Hensætning som den, der skete, saa vilde der altsaa have været det Faktum tilstede, at Ministeriet havde faaet sin Afsted uden Ansøgning og derved være bleven stillet i et Lys, som det paa ingen Maade selv kunde ønske. Det er kun dette, jeg har anket imod; men jeg har paa ingen Maade negtet Kongens Ret til ved et Skifte af sine Raad-

givere at raadsføre sig med Andre. Forøvrigt skal jeg overlade den ærede Ordfører for Forslagsstillerne at følge den ærede Kultusminister paa Debattens lette Bølge, som han betegnede det, og jeg vil vende mig til nogle Svar af den ærede Justitsminister. Der er en Maade at kæmpe paa, som man i Fægtesalene kalder Jinter; endog saa denne Fægtemaade er jo tilladelig; men der er i Debatten en Maade at kæmpe paa, som jeg ikke anser for tilladelig, nemlig den Maade, at man tillægger sine Modstandere Udsagn og Uttringer, som de aldeles ikke have brugt, og saa argumenterer imod saadanne forestillede Uttringer. Den ærede Justitsminister har i høi Grad gjort sig skyldig i dette ved de Bemærkninger, han henvendte til mig. Jeg feier kun for min egen Dør; Andre kunne da feie for deres. Enhver af de Anker, Ministeren rettede imod mig, var netop af denne Art, og jeg skal dvæle ved dem enkeltvis. Han sagde saaledes, at jeg havde udtalt, at Ministeriet selv havde afsættet og afventet Hans Majestæts Befaling om at blive, og saa spiede han til: naar derved forstaaes, at man har afsættet det paa en utilbørlig Maade, da vilde han osv. indbegaa dette. Da jeg nu ikke har brugt noget som helst af disse Udtryk, men kun brugt de Ord, at Ministeriet har afsættet og afventet Kongens Befaling, maa virkelig Argumentationen imod mine Bemærkninger indskrænke sig dertil, og jeg veed aldeles ikke, hvad den ærede Minister vil indvende imod dette. Det, som jeg anser for at være Pointen i Situationen, er, at Ministeriet har — „afsættet“ har det jo ved at henvende sig til Kongen — men „afventet“ Kongens Befaling. Det er dette, jeg har søgt at pointere, men ikke det, som den ærede Justitsminister har svaret paa. Paa samme Maade forholder det sig med den anden Indvending, som Ministeren rettede imod mig, nemlig den, at jeg skulde have Noget imod, at Ministeriet overhovedet henvendte sig til Kongen, og at jeg skulde have sagt, at det at henvende sig til Kongen var meningsløst. Dette har jeg ikke paa nogen Maade omtalt (Justitsministeren: Jeg saamænd heller ikke). Jeg har kun sagt, at den Henvendelse Ministeriet her er kommet med og har offentliggjort, hvorved jeg har faaet Anledning til at hende den, har jeg ikke fundet Mening i, fordi den ikke gaar ud paa Andet end en Hensætning til Raadighed, hvad jeg konstitutionelt taget har kaldt en Utting. Den ærede Justitsminister kom endelig til at parallelisere det Svar, vi denne Gang have faaet meddelt fra Kronen, med det Svar, som blev os meddelt i Foraaret, og søgte at paavise en Uoverensstemmelse mellem vor Maade at betragte det ene Svar paa og vor Maade at betragte det andet Svar paa, idet der den Gang skulde have været gjort Forsøg paa at fremstille Situationen som værende den, at Kongen ikke var tilfredsstillet ved sit Ministerium og kun beholdt det halvt tvungen. Dette fralægger jeg mig for mit Ved-